

Vadászat – korongvadászat

Talán nem véletlenül lett az írás címe vadászat – korongvadászat így kötőjellel...hiszen azt gondolom mindenki számára , aki valaha is fogott a kezébe sörétes fegyvert , és valamennyi ideig tartó vadászati fegyverforgatás után „letévedt” egy koronglőtérré , az megtapasztalhatta , hogy a korongok meglövése nagyon hasonlítható az apróvad vadászatához , aki pedig ezután hosszabb időt is eltöltött a koronglőterek valamelyikén , az azt is bizton állíthatja , hasznára válik a vadásznak a korongvadászat ...összetartozó fogalmak tehát a címben szereplő dolgok

Miután nagyon szeretném, ha minél több vadász elolvasná az írásomat , és azt is remélem sokakban kialakul akár egyfajta „tamaskodás” , akár egyfajta virtus a leírtakkal kapcsolatban , ezért tennék néhány „vargabetűt” elsősorban a vadászok kedvéért a koronglövészetben a fogalmak közötti eligazítást segítő ....

Koronglövészet – korongvadászat – skeet - trap - dupla trap ...ezek mindegyike valahol korongvadászat gyűjtőnévvel is illelhető - remélem ezzel nem sértem meg az olimpiai számok művelőit – hiszen mindegyik esetben a korong kidobását követően azt bizonyos feltételek (szabályok) betartásával kell lelőni . A skeet – trap – dupla trap – mint az mindenki számára viszonylag jól ismert , közel egy évszázada váltak olimpiai számokká , és ezek a versenyszámok rendkívül komoly felkészültséget , belső harmóniát , megfelelő fizikai állóképességet ...és nem utolsó sorban alapos elméleti felkészültséget is igénylő versenyszámok . Ezeket a koronglövészeti versenyszámokat azért mondjuk olimpiai számoknak , mert egyrészt az olimpiák hivatalos lövészeti versenyszámai , másrészt az a sajátosságuk – valamennyi olimpiai sportágra jellemzően – hogy a világon bárhol előállíthatóan kötött műszaki-technikai előírások szerint történik a versenyek lebonyolítása , illetve az értékelés . (meghatározott a korong mérete , színe és súlya , a lőszer grammsúlya és a sörét mérete , a kidobott korong dobásiránya és távolsága , az egyes korongok indítási szisztémája , a pálya és a pályán belől a löállások elrendezése és mérete ....) Egyáltalán nem mondhatjuk , hogy az olimpiai számok tehát egyszerű technikai versenyszámok , mégis bizonyos szempontból nem a többféle lövészi technika virtuóz alkalmazását jelentik ezek a versenyszámok , hanem az adott versenyszámhoz tartozó lövészi technika gépiesen tökéletes alkalmazásának képességét . Azt is gondolom , nem is ezekről a versenyszámokról szeretnék bővebben beszélni , hanem azokról a koronglövészeti versenyzési módokról , melyek ténylegesen korongvadász számok , amelyek művelése során „keretszabályok” vannak – természetesen kellően átgondolt és körültekintően megfogalmazottak – amelyekben belül lényegesen nagyobb szabadsága van a lövőnek , és sokkal komolyabb felelőssége a versenybíróknak .....

A korongvadászat alapvetően olyan szabadban művelhető koronglövészet , ahol alapvetően már a korongok típusában is vannak eltérések az olimpiai számokhoz képest . Míg az utóbbi kizárólag a „standard” korongot használja , addig a korongvadászat csak a korongokból legalább ötfélét alkalmaz . Vannak a standard korongon kívül a méretében kisebb , de alakjában és kialakításában azonos midi (90 mm) és mini (super mini , 60 mm) korongok , melyek ugyanazon gépekből is kidobhatók , mint a normál korong , csak adapterre van hozzá szükség . Van ezen kívül a teal (tíl) korong , amely egy vékony és éles korong kicsi hajlással , amelyet rendkívül jól ki/el lehet úgy dobni , hogy nagyon gyorsan halad a levegőben ...de talán ennél is gyorsabban esik le a földre a repülése utolsó fázisában . Nagy előszeretettel dobják a hasonló nevű gépből , amely szinte függőlegesen képes igen nagy magasságba

repíteni a korongot , és ha „vigyáznak” a rendezők arra , hogy lehetőleg soha ne láthasd az oldalát , hanem mindig csak egy a teljesnél lényeges kisebb felületet .....

A teal korong egyik változata a battue (batü) , amely korongja szinte azonos a teal koronggal , de a dobás során arra lehet a korongot „kényszeríteni” , hogy szinte vízszintesen kidobva igen sokáig képes legyen élet mutatva repülni , majd az energiája elfogytával „lapjára fordulva” igen gyorsan leesik . A leginkább kedvelt korongtípus talán a nyúlkorong , amely egy meglehetősen nehéz és vastag korong széles guruló felülettel , amely biztosítja , hogy szükség esetén lassan vagy gyorsan jól gurítható legyen akár egyenetlen területen is , sőt néha emelkedőnek felfelé is .... Ami még nagyon élvezetessé , egyszer s mind „utálatossá” vagyis nehezzé teszi ezt a korongot , az a kiszámíthatatlansága ....hiszen képes úgy irányt változtatni , hogy az gyakorlatilag lekövethetetlen ...pl. felugrik az egyenes gurulás során , ami ugye a „normális” mezei nyúl esetén szinte lehetetlen . Természetesen vannak azután olyan kombinációk a korongok kidobását , azok irányát és módját , esetleg az egyszerre kidobott korongok számát illetően , amelyek tovább nehezíthetik a lövő dolgát ...de ezekről később .

A korongvadász sport versenyszámai között is vannak alapvető különbségek : az egyszerű korongvadászat – az angol a *sporting* elnevezést használja , a francia *parcour de chasse* – nak nevezi , a német egyszerűen *Jagdparcour* –ként emlegeti - a „lövészsportok golfja” . Szinte pontosan arról van szó a korongvadászatban , mint a golfjátékban , hogy egy ismert úton bejárható pálya jellemző pontjain (löállások) a versenyzők egy előre megírt kotta szerinti sorrendben lőnek azokra a korongokra , melyeket a kotta szerinti betűjelekkel ellátott gépekből dobnak , és amelyeket a röppályájuk során az előre meghatározott limitek között el kell találniuk . Milyen egyszerűnek tűnik is ez , hiszen még duplázni is lehet a szóló korongokra .... Valóban egyszerűnek látszik , amikor egy-egy jó nevű korongvadász versenyző azt bemutatja , de legtöbbször az életben ez nem igazán köszön vissza az eredményekben .... (Csak meg szeretném említeni , hogy 2005 és 2007 években a világ egyik legnagyobb lövője - George Digweed - tartott prezentációt a koronglövő tudományából , és bizony aki még ilyen nem látott életében , az rendesen el is csodálkozhatott azon , hogy egy ember miképpen képes olyan biztonsággal eltalálni korongot , mint ahogyan azt ott „testközelből” láhattuk . Lenyűgöző volt !)

Számosan ismerik azt a fajta korongvadászatot , mely a lövészetben valamennyire jártasak számára gyorsított korongvadászat nevet viseli , míg a nemzetközi világ a compact sporting elnevezést használja , és amelyre az a jellemző , hogy a korongvadászathoz megszólalásig hasonló szabályok között egy „kutricából/keretből” kell a lövést végrehajtani . Tekintettel arra , hogy bizonyos mértékig korlátozva van a lövő fegyverrel való mozgása , ezért a korongok általában közelebbiek és talán emiatt kissé gyorsabbak . Ezt a versenyzési formát szokták alkalmazni a vadászati jellegű rendezvényeken , mert az egymás mellett álló 5 lövő és a viszonylag egyszerű metodika lehetővé teszi a gyors forgást , a lövők számára élvezetesebbé téve a versenyzést .

A fegyverről és a löszerről pár gondolatot általánosságban .... Bármely vadászfegyver alkalmas a korongvadászatra kalibertől függetlenül , míg a löszert tekintetében a versenyeken a 2,5 mm-es sörétnagyság lehet a legnagyobb , de az alatti szabványos méretű gyárilag előállított sörétes löszert szinte bármilyet lehet alkalmazni abszolút improvizatív jelleggel . Az állandó lőtereken különös jelentősége van a sörétméret betartásának , hiszen a lőterek esetében általában a védőzónán kívül okozhatnak problémát az engedélyezettnél nagyobb átmérőjű – ennél fogva esetleg messzebbre repülő és nagyobb energiájú – sörétszemek . (Ezek azok az esetek , amikor nagyon helyén kell legyen az esze a lövészet vezetőjének , és azonnal le kell tiltani a vadászlöszerrrel való korongvadászatot ...míg baj nem lesz .)

Egyéb felszerelések tekintetében nem hiszem , hogy mindjárt elsősre fontos lenne különleges minőségű lövő mellényt vásárolni , mint ahogyan szuper vastag és dizájnos , a mobil telefont is rákapcsolható , sőt a fél világgal kommunikálni képes fültok beszerzése sem szükséges , azonban szeretném nagyon kihangsúlyozni , hogy néhány védőeszköz használata a korongvadászatban – sőt állítom , hogy a vadászatban is - elengedhetetlen.

Semmiképpen sem ajánlatos fülvédő és védőszemüveg nélkül sörétes puskával vadászni , természetes , hogy löni meg különösen nem , hiszen azon kívül hogy lőtéren ezek az eszközök kötelezőek - sőt a Nemzetközi Korongvadász Szövetség által rendezett versenyeken (VB , EB , Grand Prix –k ...) nem csak a versenyzőknek , hanem az egyéb közreműködőknek hanem a nézőknek és kísérőknek is kötelező . (Tisztelt Vadászok , számos tudományos elemzés bizonyítja , hogy a hosszabb ideig tartó erős zaj a fülön keresztül rendkívül nagy megterhelés a szervezetnek , mely teljesítmény romlást illetve egészség károsodást eredményezhet . Ma már nem csak az angol , olasz és német illetve skandináv vadászvendégek túlnyomó része hord fácánvadászaton/vadászaton fültokot , hanem számos magyar vadász sem „röstelli” a többiek előtt a „gyengeségét” , és teszi fel a fülvédőt .)

De talán a másik eszközt különösen hibásan nem használják , ez pedig a szemüveg ....

A szemüvegnek alapvető funkciója a szem mechanikai védelme , ezen kívül kiszűri a káros UV – sugarakat , megvédi a szemünket a szétrobbanó korongdaraboktól illetve az eltévedt sörétszemektől , és bizony - legtöbbünk bár tagadja – segít élesebben látni a célt .... (Meggyőződésem , hogy a vadászaink döntő hányada rendkívül rosszul lát , és ezt természetesen semmiképp sem képes elismerni/felismerni ...pedig így a pontos és eredményes sörétlövés egyik legalapvetőbb feltételét nem képesek teljesíteni , a cél tiszta és éles észlelését !)

Mennyi mindenről ejtettem szót , ami fontos és lényeges eleme a korongvadászatnak , miközben egyetlen lövést sem tettünk , miközben nem beszéltem különböző lövészi technikákról , nem meséltem hallatlanul nehéz – távoli és gyors – korongok parádés lelövéséről , nem kategorizáltam a fegyvereket és löszereket elsősorban reklámértékük szerint ...és folytathatnám a sort , és mégis mennyi minden kimaradt a legegyszerűbb felsorolásból is.

Amivel talán a legkevésbé foglalkozik a sörétes fegyverrel (természetesen bármely fegyvertípussal is) alkalmanként lövő – vadászó emberek túlnyomó része : a VESZÉLY !

Minden valamire való lövészettel foglalkozó film azzal kezdődik , hogy bemutatja a fegyver – azon belül a sörétes fegyverek – rendkívüli hatását , azt a súlyosan romboló és ezen keresztül minden szörnyűséget okozni képes tulajdonságát , mely minden egyes lövésünk során ott „lebeg felettünk” , mint az a bizonyos kard.... A sörétraj , mely kilép a fegyver torkolatán közel 400 m/sec sebességgel meg nem állítható , és a hatása ki nem számítható ....sem könyörgés , sem ima nem téríti el az újtától , tehát minden idegszálunkkal arra kell törekedni , hogy a lehető legkevesebb esélyt adjunk a sörétrajnak arra , hogy ne az általunk kívánt irányba haladjon ! A veszély egyik legbiztosabb kiküszöbölési módja az , ha a fegyver minden esetben , amikor nem akarjuk használni KI VAN NYITVA ! Ez talán az egyetlen biztos módszer , mert a különféle biztosítási – tehát reteszelési – módszer mind magában hordozza a tökéletlenségből adódó hibát .... A nyitott fegyver önmagában nem veszélyes , és a megszokott mozdulatsor legjobb ha innen indul .... Azt pedig , hogy a fegyver mindig legyen kinyitva , amikor nincs arra szükség hogy „tűzkész” állapotban legyen egyedül és

kizárólag a lőtereken lehet elsajátítani a „beidegződés” kevésbé nyelvhelyes , de annál találhatóbb kifejezésével élve . Ezt ugyanis nem megtanulni kell , nem sokszor gyakorolva egy mozdulatsor elsajátítani , hanem a fegyverkezelés során még számos alkalommal használandó „tudatalatti” tevékenységként kell hogy „beégjen a merevlemezre” , hogy ha ..”éjjel álmodból költenek is fel” ....automatikusan !!!

Még mindig kicsit a fegyvernél maradva ...sok vadászaton megfigyeltem , hogy a fegyver nem eszköz a vadász/lövő kezében a sörétraj pontos célba juttatásához , hanem egy veszélyes tárgy , amelynek kezelése sokak számára nagy figyelmet és komoly koncentrációt igényel ...

Pedig a fegyver pont azok kezében veszélyes , akik félnek tőle .... (Persze a másik véglet is igaz , amikor valaki már annyira tud mindent , hogy az alapvetőségeket sem kell betartania

...de ez egy másik fejezet!) ....arról nem is beszélve , hogy nagyon nehéz eredményesnek is lenni vadászaton/lövészetben , ha ennyire sok mindenre kell egyszerre figyelni , és nem áll módunkban az érzékszerveink által közvetített információk alapján „öszönösen” végrehajtani egy helyes mozdulatsort ...

A fegyvert – bizonyosan mindenki emlékszik hogyan vezetett életében először kerékpárt , motort vagy gépkocsit – meg kell ismerni , meg kell szokni , meg kell tanulni a tulajdonságait , ki kell próbálni megfelelő körülmények és segítő mellett , majd meg kell szeretni ....és végül hosszú ideig nagy odaadással – ápolásra és tárolásra gondolok – kell használni ! Ez a puska lehet aztán a megbízható és hűséges társ a vadászaton , amely örömmé teszi a vadászat kisebb nagyobb ünnepnapjait ....és nem bosszankodást , fáradtságot ... esetleg szomorúságot okoz !

Milyen is legyen az a puska ....?

Nálamnál ehhez a kérdéshez lényegesen jobban értő szakember sokat írt mostanában a vadászati folyóiratok oldalain erről a kérdéstről kimerítően és kellően plasztikusan , közérthetően sőt nem utolsó sorban szakszerűen – hála Istennek !- , én csak annyit tennék hozzá : mindegy , csak legyen mechanikailag minden esetben tökéletes (nem csak egyszerűen jó , TÖKÉLETES!) , amit időszakonként érdemes hozzáértővel megvizsgáltatni (erre is jó a lőtéri fegyvermester!) , és legyen illő a gazdájához ! Természetesen nem arra gondolok , hogy a zömök testalkatúak rövid csövű dupla puskát , a langaléta természetűek pedig hosszú csövű automatát használjanak ....hanem arra , hogy a fegyver alkalmazkodjon a gazdája ergonómiai adottságaihoz ! Ezt természetesen el lehet úgy is érni , hogy az ember vesz egy bármilyen fegyvert , és megpróbál vele jól lőni (ez nagyon derék dolog , de baromi küzdelmes és hosszadalmas , valamint nem kecséget stabil és kiegyensúlyozott lőtudással/eredménnyel) , vagy a „kedves” , esetleg örökölt , vagy valamtól nagyon tetsző fegyvert az alkatához igazíttatja hozzáértő szakemberrel/szakemberekkel . (ez általában - Mo-n különösen nem egy szakembert jelent!)

Most már kicsi híján mindenről sikerült szót ejteni , ami a korongvadászat szempontjából fontos lehet , de vajon hogyan is néz ez ki „rendszerbe foglalva” ?

Ha van affinitásunk arra , hogy kipróbáljunk egy olyan sportot , amely a kedvenc időtöltésünk (hobbink , szenvedélyünk , munkánk ...) eredményessége szempontjából is lehet hasznos , ha van hozzá engedélyünk és fegyverünk amely személyre szabott , ha van bennünk elkötelezettség arra , hogy - bár tökéletesen tisztában vagyunk vele , hogy ez számunkra nem fog újat hozni – mindent megpróbáljunk úgy végrehajtani ahogyan azt egy - reméljük előbb-

utóbb minden lőtérrel fellelhető - instruktor javasolja , és ennek megpróbáljuk kivárni a „beérési idejét” (minimum 3 – 4 hónap) ...akár használható lőtudásra is szert tehetünk ! Hogy miképpen folytatódik a történet , az természetesen csak és kizárólag rajtunk múlik ...mert ha megelégszünk azzal , hogy – reméljük még bekövetkezik !– a következő szalonka húzáson egyszer csak a lövésünkre leesik az a fránya madár , vagy egy nyúl vadászatán sikerül végre „szépen karikára löni” a nyulat , esetleg egy fációzón sikerül két/több szembejövő madarat úgy dubléra löni , hogy elénk essen ...már megérte ! De ha azt gondoljuk , hogy a korongok kultúrált és sikeres meglövése élvezetes és nemes sportteljesítményként is értékelhető , ha elgondolkodunk azon , melyik az a technikai sportág a világon , amelyiknél akár az éppen aktuális világbajnokkal azonos időben-helyen és feltételek között mérhetem össze a tudásom , melyik az a sportág , amelyben ennyire könnyen és egyszerűen lehet az ember „a világ legjobbjai közé tartozó”...és melyik az a sportág , amelyben a kor előre haladtával nem feltétlenül romlanak az esélyek ...sőt ez az a sportág , amelyben a kifinomult stílust követő eredmény egy „szépkorú” lövő esetén (akár 70 év fölötti lövőre is gondolva) csodálattal vegyes ámulatot is okozhat ....!

Tehát akár merről is közelítem meg a kérdést , minden esetben ugyanoda lyukadok ki : irány a lőtér !

Milyen is a jó korongvadász lőtér ...?

Ez is egy olyan kérdés , amelyre szerencsére elég hosszan lehet válaszolni , de egyértelmű paraméterekkel ez a kérdés nem meghatározható !

Nézzünk pár szempontot ...Feltétlenül fontos , hogy legyen a lőtérnek arra engedélye , ami szeretnénk csinálni ...ez megtalálható kell legyen minden lőtér valamely helyiségében kitzúzva ...legyen a lőtérrel mindig egy arra felhatalmazással és papírral is rendelkező lőtér/lövészeti vezető ...legyen legalább egy olyan módon elhelyezett korongdobó gép - akár automata , akár kézi – amely lehetővé teszi ennek a gépnek a több pozícióból történő használatát (pl. körbejárható...)... legyen a lőtérrel mellékhelyiség , ahol kezet is lehet mosni , mert „feszültséggel teli” , valamint nem tiszta kézzel nem lehet eredményesen löni ...legyen lehetőség kisebb pihenőt tartani , ahol van leülési lehetőség , és ahol meg lehet inni a vásárolt vagy hozott – semmiképpen sem alkoholos – italt ....

Ha szeretnénk ennél többet , akkor ami lehet igény ...legyen egy olyan függőleges falfelület lehetőleg meszelhető acélból , amely a sörétes fegyver „belövését” lehetővé teszi ...legyen (legalább) egy magasabban elhelyezett gép(torony) ...legyenek keresztkorongok ...legyen néhány speciális gép ...legyen esetleg egy állandó és főképpen képzett (vizsgázott!) instruktor ...legyen esetleg egy a versenyeket és edzéseket látogató fegyvermester ...legyen esetleg több berendezett pálya a gyakorlásra ...esetleg legyen számítógépes vezérlés a „szemérmesebbjének” ...és főként legyen kultúrált környezetben olyan szakszemélyzet , amelynek egyértelmű célja kell legyen minden lövőre vonatkoztatottan , hogy a lehető legbiztonságosabb körülmények között a lehető legnagyobb figyelmet kapja a lövészetének lehető legeredményesebb végrehajtásához ....!

Szerencsére azt kell hogy mondjam , ma Magyarországon számos olyan lőtér létezik , működik és remélhetőleg (tovább) fejlődik , amely több kisebb-nagyobb hiányosságtól eltekintve ki képes ezeket az igényeket elégíteni ...nem mindet ...esetleg nem egy időben ...esetleg nem mindenkinek ...de a törekvés megvan...előbb utóbb az eredmény is . Ami talán leginkább hiányzik (illetve ahol megvan , ott sem minden esetben alkalmas a feladat

ellátására) a lőterekről az a lehetőleg minden foglalkozási időben jelen lévő instruktor . (ahogyan a kondi-teremben is van egy állandó tréner...) Ez a „pálya tartozék” rendkívül fontos lenne , hogy minden esetben rendelkezésre álljon , és nyújtson segítséget elsősorban azokban az alap-problémák megoldásában , mely legtöbbször minden bajnak a gyökere ...

mert újra csak a kiinduláshoz visszatérve : nem feltétlen kell ahhoz több száz patront ellőni , hogy megállapítható legyen a nem „vállba-illő” fegyver , a hosszú vagy rövid agyazás , a helytelenül alkalmazott szűkítés , a szem dominancia kérdése .... (az igaz , hogy a lőterek nem feltétlenül abban érdekeltek , hogy a „páciens” ne lőjön el sok-sok rottét , mielőtt rávezeti valaki a fegyver alkalmatlanságából fakadó probléma megoldására , de ez lehet/lesz később a lőterek közötti színvonal egyik értékmérője : ki szeretné minél eredményesebbé tenni a lövőit , és ki az akit egyáltalán nem érdekel az eredményes lövészetéről álmodó sikerélményekre vonatkozó elképzelése ....)

A minap azzal a Barátommal beszélgetve , akit már fentebb is említettem , beszélgettünk a koronglövészetéről , és ebben a beszélgetésben az hangzott el egy kérdésre adott sajátos válasz formájában : bizonyosan sokan vannak olyan sörétlövők , akik rendkívül szeretnek hibázni ...! , mert egyébként miért ne akarnák megtanulni eredményesen és stílusosan korongot lőni , miért ne akarnának ehhez megfelelő fegyvert találni , mert egyébként miért ne szeretnék Barátokat ...esetleg üzleti partnereket keresni/találni a lőtereken , miért ne szeretnék a sörétlövés gyakorlati tudományát lőtereken való gyakorlással csiszolgatni !

Tisztelt Vadászok és kedves Érdeklődők , akik ezt a lapot és éppen ezt a cikket olvassák ! Magam is úgy fogtam a korongvadászathoz , hogy előtte meg voltam győződve arról , hogy talán nincs is nálam jobban és szebben lövő a Társaságban ....míg egyszer – nem is olyan véletlenül – kipróbáltam ezt a sportot , és rájöttem : eddig tényleg jól és szépen lőttem ... de ideje lenne végre megtanulni eredményesen és stílusosan vadászni/lőni ! Próbálgatom mindezt a mai napig amilyen sűrűn tehetem gyakorolni ....és még mindig nagyon az elején tartok ...de higgye el mindenki aki ezt az írást elolvassa : ha a fentebb körülírt dogoknak csak a kétharmada megvalósíthatóan elkezd működni , soha abba nem hagyható szenvedély lesz belőle .... Márpedig mai világunkban , amikor oly kevés az öröm , annyira ritkák a sikerélmények , hogy szerintem szükséges minden alkotó embernek egy olyan tevékenység is a napi rituálék mellett (munkahely , otthon , üdülés.....) amely kikapcsol , amely segít feltöltődni , ami minden alkalommal magában hordozza a siker lehetőségét ....